

Vergelding

Van Jane Casey verscheen eveneens bij uitgeverij Anthos

Spoorloos
Brandbaar

Jane Casey

Vergelding

Vertaald door
Iris van der Blom

Anthos|Amsterdam

ISBN 978 90 414 2029 9

© 2011 Jane Casey

© 2012 Nederlandse vertaling Ambo|Anthos *uitgevers*,

Amsterdam en Iris van der Blom

Oorspronkelijke titel *The Reckoning*

Oorspronkelijke uitgever Ebury

Omslagontwerp Studio Jan de Boer

Omslagillustratie © Mohamed Itani/Arcangel Images/Hollandse Hoogte

Foto auteur © Eliz Huseyin

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers n.v., Antwerpen

Voor James

Het licht is niet goed. Aanvankelijk kun je maar moeilijk iets zien.

Het beeld op het scherm flakkert en vervaagt bij de pogingen van de camera om iets te maken van wat hij kan oppikken in het schaars verlichte interieur. De videocamera wordt met de hand vastgehouden en beweegt schokkerig of wiebelt en vangt zo vage details op van een smalle ruimte, een laag plafond en een vies stuk geteerd zeildoek op de vloer. Na negentien seconden ziet de kijker aan de ronding van een wielkast dat de scène is gefilmd in een kleine vrachtwagen of een bestelbus.

Als de camera wordt gericht op datgene wat er op het zeildoek ligt, friemelt degene die de camera vasthoudt even ergens aan waarna er een lamp gaat branden. Het licht is helder genoeg om de schaduwen te verjagen tot ze alleen nog een zwarte rand om het beeld vormen. Dit is belangrijk. Dit moet je nauwkeurig kunnen zien.

Dit is de reden voor de filmopname.

De camera begint bij haar voeten, gekneveld en vol vieze strepen; ze draagt hooggehakte sandalen. Het beeld volgt haar lichaam omhoog en blijft hangen bij haar dijen, zichtbaar onder een witte jurk die toch al kort was. De plooirok is vrijwel tot op haar heupen omhooggetrokken. Ze ligt op haar zij en haar handen liggen er losjes en ontspannen bij; haar gezicht is verscholen achter losse blonde krullen. Er zitten heel kleine kunstbloemetjes doorheen geweven. Hier en daar licht haar huid op door het aangebrachte glitterpoeder. Haar ledematen glanzen in het licht. Op het zeildoek, naast haar gezicht, ligt een masker met siersteentjes. De lange roze linten waarmee het

ooit was vastgemaakt liggen er in een wirwar van lussen bij. Het duurt even voordat het besef komt dat de schaduw op een van de linten geen speling van het licht is, maar een donkerrode vloeistof die in de stof is getrokken.

Op de plooiën van haar jurk zitten minuscule donkerrode spikeltjes; de fijne druppeltjes hebben de vorm van een komeet.

En op haar volle onderlip, net zichtbaar door een haarstreng, zwelt een dikke donkerrode druppel op die omlaag glijdt terwijl de camera erop scherp stelt, omlaag naar het kleine plasje dat uitdijt onder haar hoofd.

Juist de details zijn van belang maar het zicht is zo niet goed genoeg, met dat haar voor haar gezicht. De camera schiet opzij en heel even komt er een hand in beeld die een handjevol krullen pakt en opzij gooit. Nu kun je het zien.

Nu kun je alles zien.

Nu kun je de donkerblauwe plek op haar wang zien. Nu kun je de wimpers zien, met de klontjes mascara erop, en de restjes kleur in de groefjes om haar mond. Nu kun je de ronding van haar borsten zien. Nu kun je zien dat ze wel knap maar geen volmaakte schoonheid is. Daarvoor is haar neus te breed en te kort, zijn haar lippen te vol en is haar kaaklijn net iets te hoekig. Nu kun je zien dat ze jong is.

Een trilling, te licht om een beweging te noemen, en de camera gaat iets achteruit maar blijft op haar gezicht gericht. Er verschijnt een frons: haar wenkbrauwen trekken samen en haar mondhoeken gaan omlaag; haar gezicht doet heel even denken aan dat van een pruilende cherubijn op een schets van een oude meester. En dan gaan opeens haar nevelblauwe ogen open, aanvankelijk zonder iets te onderscheiden.

De camera kantelt op en neer, onbeheerst. Het komt doordat er wordt gelachen. Degene die de camera vasthoudt lacht.

Opeens klinkt er geluid bij de opname, wat een extra dimensie toevoegt aan de kijkervaring. Geritsel als het meisje overeind gaat zitten, met een hand opgeheven om haar ogen tegen het licht te beschermen. Ademhaling vanachter de camera, oppervlakkig, snel: opwindend en verwachting.

De blauwe ogen zijn nu spleetjes, haar blik is scherp; ze is alert. Ze

gaat met haar tong over haar lippen, proeft bloed, stelt de schade vast.

Een korte stilte.

Dan, heel onverwacht, glimlacht ze; een driehoekig humorloos glimlachje, maar toch een glimlach. Ze heeft een katachtige, gevaarlijke uitdrukking op haar gezicht. Ze gooit haar haar achterover, trekt haar benen onder haar lichaam en strijkt haar korte rokje glad. En als ze spreekt, klinkt haar stem vlak. Er is geen spoortje angst te bekennen, een feit dat even opmerkelijk is als wat ze zegt voordat het geluid wordt uitgezet en het scherm zwart wordt.

‘Jij hebt nu écht een heel groot probleem.’

I

Het is vreemd hoe onopgemerkt – in goede, kwade of neutrale zin – een mens kan leven en sterven in Londen [...] Er bestaat een grote klasse mensen in deze metropool die geen enkele vriend lijken te hebben en voor wie niemand genegenheid lijkt te koesteren.

Charles Dickens, *Sketches by Boz*

Woensdag

MAEVE

Als iemand me ernaar had gevraagd zou ik hebben gelogen en gezegd dat rechercheur zijn een baan was als alle andere: een hoop routine-werk met af en toe wat opwinding. Maar eigenlijk was dit werk met geen enkele andere baan ter wereld te vergelijken, afgezien van het feit dat je goede en slechte dagen had. Maar de slechte dagen waren ook wel heel verschrikkelijk, gruwelijk slecht. Op zo'n slechte dag moest je te dicht bij een rottend lijk blijven staan en je best doen niet te gaan kokhalzen. De slechte dagen behelsden oprispingen van geweld in de late uurtjes in een lege straat zonder getuigen. Op slechte dagen kreeg je te maken met huiselijke knokpartijen die uit de hand waren gelopen, dode drugsverslaafden in smerige kamertjes, aan huis gekluisterde bejaarden wier burens de politie pas belden als de stank ondraaglijk was geworden. Ik had er geen zin in bij te houden hoe vaak er een slechte dag voorbijkwam; ik had zo'n idee dat ik niet blij zou zijn met de uitkomst. Maar ik kon er wel mee omgaan. Ik kon het wel hebben.

Ik was er echter niet zo zeker van dat dit ook opging voor mijn nieuwe zaak. Nauwkeuriger gezegd: ik was er niet zeker van dat ik met mijn nieuwe baas overweg zou kunnen. Ik was er helemaal niet van overtuigd dat ik ertegen zou kunnen als er alleen maar slechte dagen zouden volgen, als ik per minuut dichterbij mijn breekpunt zou komen. Ik staarde uit het autoraam terwijl ik met een half oor luisterde naar de chauffeur naast me, en wenste dat ik ergens anders was, met iemand anders.

Zo'n gebrek aan enthousiasme was niets voor mij, maar er was dan

ook niets positiefs aan mijn huidige situatie. Ik was onderweg naar een plaats delict die me gestolen kon worden, in het gezelschap van inspecteur Josh Derwent, een van de twee nieuwelingen met die rang in het team. Hij en de andere inspecteur, Keith Bryce, hadden al eerder met Godley samengewerkt. Dat was ongeveer het enige wat ze gemeen hadden. Bryce was een rustige, melancholieke man met een gezicht dat net zo verkreukeld was als zijn kostuums. Derwent was jonger en had de naam een obsessief harde werker te zijn, en daarbij mateloos ambitieus. Voor zover ik nu wist hield hij van hard rijden, van soft rock en van de klank van zijn eigen stem. Er werd gefluisterd dat hij er een hekel aan had als rechercheurs met een lagere rang hem tegenspraken. Het advies dat op het bureau de ronde deed luidde: met fluwelen handschoenen aanpakken, en ik keek steeds zijn kant op terwijl hij reed. Hij accelereerde snel, remde hard, vloekte en draaide het stuurwiel met één hand rond alsof hij in een speelhal zat en niet bezig was zich zo snel mogelijk een weg te banen door de met verkeer dichtgeslibde straten van Londen. Magic FM tetterde uit de autoradio, muziek van het minst aanstootgevende soort voor een breed publiek. Derwent zong af en toe zonder enige gêne mee, ook al kende hij me helemaal niet. Niet dat het snel zou gebeuren dat iemand zich in mijn gezelschap opgelaten voelde, en hij zeker niet. Ik was van alle rechercheurs de laagste in rang en hij was inspecteur met vijftien jaar ervaring.

Ik was bereid geweest hem het voordeel van de twijfel te geven. Ik had zelf genoeg geleden onder misplaatste roddels, onder de vooroordelen op grond van mijn uiterlijk, mijn lengte, mijn jonge leeftijd en mijn naam. Dus toen hoofdinspecteur Godley me naar zijn kantoor liet komen en ik Derwent daar aantrof, geleund tegen de glazen wand die de chef scheidde van de rest van de afdeling, verwachtte ik geen problemen. Ik had beter moeten weten. Zelfs iemand met zo weinig ervaring als ik wist dat je alle reden had om nerveus te worden als de hoofdinspecteur je niet recht aankijkt.

‘Maeve, je kent Josh Derwent nog niet, hè? Hij heeft de leiding over een nieuwe zaak die we vanuit Brixton hebben gekregen – een dubbele moord, zo lijkt het.’

Derwent schonk me een snelle blik, geen glimlach. Hij was van

gemiddelde lengte, maar had een dikke nek en was breedgeschouderd, gespierd als een bulldog. Zijn trekken waren te onregelmatig om hem knap te noemen, maar hij viel wel op door zijn gemillimeterde haar, zijn krachtige kaken en gebroken neus, en de zongebruinde kleur die hij had opgedaan tijdens zijn marathoningstraining. Voor dat je de strijd met hem aanging zou je wel twee keer nadenken. Die marathons waren een hobby die mijn collega's had verbaasd; de meesten vonden het al een sportieve prestatie als ze op een sukkeldrafje naar de snackautomaat liepen. Volgens hen was een duurloop een openlijke uiting van masochisme en was dit het zoveelste teken dat Derwent niet te vertrouwen was. Ik snapte niet waar hij de tijd vandaan haalde om te trainen, maar verder interesseerde het me niet. En hij had beslist een uitstekende conditie. Eigenlijk was de enige reden dat hij er nogal gewoontjes uitzag het feit dat hij met hoofdinspecteur Godley in dezelfde ruimte vertoefde, maar er waren dan ook maar betrekkelijk weinig mannen die het haalden bij de chef. Godley was opvallend aantrekkelijk: hij was lang en zijn haar was op jonge leeftijd al zilvergrijs geworden. Hij moest zich wel bewust zijn van het effect dat hij op anderen had, maar hij leek wars van enige ijdelheid. Niemand zou het wagen hem te onderschatten om zijn uiterlijk; je kon niet om zijn scherpzinnige blik en de doelgerichte intelligentie heen die uit zijn helderblauwe ogen sprak.

Om de een of andere reden was er vandaag echter geen sprake van doelgerichtheid. Godley maakte een gespannen indruk en klonk alsof hij er met zijn hoofd niet bij was. Hij zocht tussen zijn papieren naar de notities over de nieuwe zaak en vond ze niet.

'Ik heb de details niet bij de hand, maar we hebben te maken met twee mannen, allebei doorgemarteld. De lijken zijn in de afgelopen vierentwintig uur op minder dan anderhalve kilometer van elkaar gevonden. Josh, ik weet dat je snel weg wilt, dus vertel collega Kerrigan onderweg maar wat ons tot nu toe bekend is.'

Het was niets voor Godley om vaag te zijn. Hij was onder andere zo'n uitstekende chef omdat hij op de hoogte was van elke wending in elke zaak waaraan zijn team werkte en erbovenop zat. Ik aarzelde even voordat ik achter Derwent aan het kantoor verliet. Het was niet aan mij om de hoofdinspecteur te vragen of hij zich wel goed voelde.

Bovendien had ik mijn eigen sores. Derwent had best wat enthousiaster kunnen kijken bij het vooruitzicht met mij te gaan samenwerken. Misschien had hij iets over me gehoord van iemand uit het team. Misschien had ik een verkeerde eerste indruk gemaakt. Misschien had hij gewoon een slechte bui. Zo naast hem in de politiewagen kon ik dat slecht inschatten.

‘Aarde aan rechercheur Kerrigan. Spreekt u maar, rechercheur Kerrigan.’

Ik schrok op. ‘Sorry. Ik was met mijn hoofd ergens anders.’

Derwent had zijn monoloog over de tekortkomingen van andere automobilisten onderbroken en me een vraag gesteld die ik niet had gehoord. Hij keek me geërgerd aan en roffelde met zijn vingers op het stuur terwijl het verkeerslicht voor ons het vertikte om groen te worden.

‘Ik vroeg wat je van Godleys briefing vond. Ik hoopte dat je je inzicht misschien zou willen delen.’ Het sarcasme droop ervan af en ik slaagde erin geen spier te vertrekken. Dat lukte maar net.

‘De chef heeft niet zoveel gezegd. Alleen dat er twee gelijksoortige sterfgevallen waren in dezelfde buurt.’

‘En dat zette je niet aan het denken? Je vroeg je niet af wat er dan aan de hand is?’

‘Ik weet nog niet genoeg over die gevallen om met vermoedens te komen,’ zei ik neutraal. ‘Ik wil geen oordeel vormen zonder kennis van de feiten.’ De feiten die jij me had moeten vertellen, dacht ik.

‘Daar heb je een punt.’ Derwent knikte alsof ik voor een examen was geslaagd, een examen waarvan ik niet wist dat ik eraan deelnam. ‘Laten we de feiten even doornemen. Gisteravond belde mevrouw Claudia Tremlett het politiebureau bij haar in de buurt om haar echtgenoot als vermist op te geven. Ivan Tremlett was freelance softwareontwikkelaar en woonde in Clapham, even achter de Common. Hij had verderop in de straat in Brixton een kantoor gehuurd omdat hij drie kleine kinderen had die zoveel lawaai maakten dat hij niet thuis kon werken. Hij had twee kamers boven een wasserette en het was zijn gewoonte de deur op slot te draaien. Hij was zich uitermate bewust van zijn veiligheid, niet het minst vanwege zijn uitgebreide en dure computerapparatuur. Hij ontving geen klanten op

kantoor, dus hij was er ook niet op ingericht bezoekers te ontvangen. Mevrouw Tremlett werd ongerust toen hij om zes uur nog niet thuis was, omdat hij altijd bijzonder stipt was: hij ging om halfnegen van huis en was om halfzes weer thuis. Ze had geprobeerd hem te bellen, maar kreeg geen gehoor op zijn mobiel noch op zijn vaste lijn. Mevrouw Tremlett was volledig van streek aan de telefoon en maakte zich ongerust over haar man. Ze wist de wachtcommandant te overtuigen en hij stuurde er een wagen op uit om na te gaan of alles in orde was.'

'Wat niet zo bleek te zijn,' zei ik, want ik kende de uitkomst al.

'Inderdaad. Tremlett was wel op kantoor, met zijn computers, maar hijzelf noch de apparatuur verkeerde in wat je zou kunnen noemen levensvatbare conditie. De verwondingen van Tremlett waren niet met het leven verenigbaar.'

Dit was een typisch politie-understatement: het betekende in het algemeen dat iemand zodanig dood was dat je je nauwelijks kon voorstellen dat hij ooit een mens was geweest. 'Wie heeft de zaak aangenomen? De recherche van Lambeth?'

'Zij hebben het eerste werk gedaan. Niet al te uitgebreid. Ze hebben alleen verklaringen opgenomen van de mensen die in de wasse-rette aan het werk waren, en van mevrouw Tremlett, en ze hebben de plaats delict zeker gesteld. Ik moet zeggen dat ze redelijkerwijs niet de kans hebben gekregen zich in de zaak te verdiepen, want rond lunchtijd kwam deze binnen.'

'Deze' was de plaats delict die ons uiteindelijke doel was, als we ooit weg zouden komen uit deze verkeersopstopping. Maar Derwent was nog niet klaar met de softwareontwikkelaar.

'De laatste keer dat iemand iets van Tremlett heeft gehoord is omstreeks twee uur gistermiddag; toen heeft hij zijn vrouw nog gesproken. De computers zijn aan gort geslagen, maar misschien kunnen we nog iets van een harde schijf plukken waardoor we te weten komen wanneer hij ze voor het laatst heeft gebruikt. Dan kunnen we een beter idee krijgen van het moment waarop hij is aangevallen, maar laten we zeggen dat het tussen twee en vijf uur gistermiddag is gebeurd.'

'Geen getuigen?'

‘Tot nu toe niet. In de wasserette heeft niemand iets gehoord of gezien. Het is er kennelijk nogal lawaaiërig, met machines die voortdurend aanstaan, mensen die in en uit lopen. Daarbij was het eigenlijk niet bekend dat Ivan Tremlett aanwezig was. Hij was nogal op zichzelf en zijn kantoor had een eigen ingang, dus zullen ze hem of wie dan ook niet hebben zien komen en gaan.’ De auto voor ons remde en er verscheen een demonische glans op Derwents gezicht. Hij grijnsde naar me. ‘Nu wordt het interessant.’

Ik glimlachte beleefd terug. Mijn beperkte ervaring had me geleerd dat interessant nooit goed was.

‘Om ongeveer één uur vanmiddag kreeg de alarmcentrale een melding vanaf het adres van een drieënveertigjarige, werkloze man genaamd Barry Palmer. Hij woonde alleen in een driekamerwoning. Zijn zuster was bezorgd omdat ze al een dag of twee niets van hem had gehoord en was langsgedaan om te kijken of het wel goed met hem ging. Ze had een huissleutel en ging naar binnen. Het huis was totaal overhoop gehaald. Ze trof haar broer in de voorkamer aan.’

‘En hij was dood.’

‘Heel erg dood.’

‘Is hij voor of na Ivan Tremlett gestorven?’

‘Goede vraag. Helaas weet ik het antwoord niet, maar dokter Hanshaw komt er ook naartoe. Hij zal ons wel meer kunnen vertellen.’

‘Waarom leg je een verband tussen de twee moorden?’

‘Er waren overeenkomsten tussen de twee plaatsen delict – duidelijke overeenkomsten, zoals je zult zien als je zelf gaat kijken. Ik ben het met je eens dat we nog geen oordeel moeten vellen, maar neem van mij aan dat we te maken hebben met dezelfde moordenaar of moordenaars.’

‘Wat hebben Ivan Tremlett en Barry Palmer dan gemeen? Wie zouden hen hebben willen vermoorden? Kenden ze elkaar?’

‘Een gouden ster voor rechercheur Kerrigan. Dat zijn precies de vragen die je moet stellen.’

Ik voelde me eerder betutteld dan aangemoedigd, maar de inspecteur leek in elk geval tevreden. Er kwam een licht, broos optimisme bij me op. Misschien viel de nieuwe inspecteur toch wel mee. Hij zou

het wel bont moeten maken, wilde hij erger zijn dan zijn voorganger, Tom Judd met zijn rattengezicht, een onaangename manipulator die volstrekt onverdiend promotie had gekregen en nu in het East End een afdeling Berovingen leidde. Ons team had een gigantisch afscheidsfeest gegeven om het te vieren. We waren niet zo dom geweest Judd zelf ook uit te nodigen.

‘Ik weet niet of ze elkaar kenden, maar ik kan je wel één ding vertellen dat ze gemeen hadden. Ze hebben beiden een strafblad. En er is geen gebrek aan mensen die hen dood wensten.’ Derwent zweeg even om dat te laten bezinken. Ik wachtte geduldig op zijn uitleg. ‘Tremlett heeft drie jaar geleden voor de rechtbank bekend schuldig te zijn aan het downloaden van kinderporno. Hij werkte voor een klein bedrijf in Kent en daar hebben ze die porno op zijn computer aangetroffen. Hij heeft negen maanden gezeten. Is zijn baan kwijtgeraakt, wat niet zo vreemd is, en dus is hij voor zichzelf begonnen toen al het stof eenmaal was neergedaald. Dat verklaart waarom hij zo op zichzelf was.’

‘En de strenge beveiliging van zijn kantoor.’ Ik fronste. ‘Dus ze hebben kinderen en hij is ooit veroordeeld voor een zedenmisdrijf, maar zijn vrouw vond het geen punt om hem in huis te hebben?’

‘Kennelijk. We kunnen haar ernaar vragen. Ze zou niet de eerste echtgenote zijn die niet wil inzien met wie ze eigenlijk is getrouwd.’

‘Als dit allemaal in Kent is gebeurd, was zijn veroordeling dan eigenlijk bekend in de buurt waar hij woonde?’

‘Ook iets om aan haar te vragen, maar de recherche van Lambeth zegt van niet. Hij stond in het register. Maar er staat geen vermelding bij dat er ooit iemand navraag naar hem heeft gedaan.’

Het register van zedendelinquenten was niet openbaar, hoewel een recente wet het particulieren mogelijk maakte om erachter te komen of bepaalde personen erop voorkwamen en zo ja, voor welk type misdrijf. Maar daarvoor moest er al een verdenking bestaan. De gewone man of vrouw leek niet te beseffen dat de echt gevaarlijke zedendelinquenten juist degenen zijn die je nooit zou verdenken.

‘En hoe zit het met Palmer?’

‘Palmer is een andere kwestie. Hij stond bekend als pedofiel. Afgelopen oktober is hij uit de gevangenis gekomen na een straf van zeven

jaar voor de verkrachting van twee jonge meisjes. Tegen het advies van zijn reclasseringsambtenaar in is hij teruggekeerd naar Brixton, naar het huis waar hij woonde toen het misbruik plaatsvond. Zoals verwacht legden de mensen uit de buurt niet de rode loper voor hem uit. Hij heeft aangifte gedaan van een reeks pesterijen die varieerden van scheldpartijen tot een papieren zak met hondenpoep die iemand door zijn brievenbus heeft geduwd. Ze hebben die zak eerst in brand gestoken, dus toen hij de vlammen met zijn voeten stampend probeerde te doven, kwam hij onder de poep te zitten.’

‘Bekend trucje.’

‘Hij had beter moeten weten,’ stemde Derwent in. ‘Hij kreeg problemen met graffiti – ga weg viezerik, hier woont een pedofiel, dat soort dingen – en de mensen uit de buurt weigerden met hem te praten of hem te helpen in de winkels.’

‘Waarom wilde hij eigenlijk weer terugkomen?’

‘Vlak voordat we vertrokken van het bureau heb ik zijn reclasseringsambtenaar gesproken. Het huis was van zijn moeder geweest. Ze is overleden toen hij vastzat, dus het stond leeg toen hij vrijkwam. Hij had een verblijfplaats nodig en een woning zonder huur trok hem wel. Zijn zuster wilde niet dat hij bij haar introk. Ze heeft zelf kinderen. Palmer bezwoer haar dat hij onschuldig was en zijn zus zegt dat ze hem geloofde, maar zou jij het risico nemen?’

‘Niet als er een alternatief was.’ Tot nu toe klonk het allemaal niet goed. ‘Het aantal verdachten is dus legio en als we gaan rondvragen zal niemand iets gezien of gehoord hebben.’

‘Daar komt het wel op neer.’

‘Geweldig zeg.’ Ik keek hem nieuwsgierig aan. ‘Het ziet er steeds meer naar uit dat deze zaak een nachtmerrie gaat worden. Jij lijkt je niet al te veel zorgen te maken.’

‘Een win-winsituatie toch? Als ik de zaak rond krijg valt me de eer te beurt een dubbele moord te hebben opgelost. Zo niet...’ Hij haalde zijn schouders op. ‘De slachtoffers kunnen niemand immers veel schelen? Niemand zal eisen dat pedofielen beter beschermd moeten worden.’

‘Cynisch hoor.’

‘Realistisch. Maar goed, maak jij je er maar geen zorgen over,